

Қазтұтынуодағы Қараганды экономикалық университеті

*Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының
Орталық-Қазақстан бөлімшесі*

Аймақтық даму ғылыми-зерттеу институты

Карагандинский экономический университет Казпотребсоюза

*Центрально-Казахстанское отделение Национальной
академии наук Республики Казахстан*

Научно-исследовательский институт регионального развития

**ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУ
интеллектуалдық ресурстар, білімді басқару,
мемлекеттік реттеу**

Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция
бағдарламасы
19 желтоқсан 2015 ж.

**НОВАЯ ЭКОНОМИЧЕСКАЯ
ПОЛИТИКА – основа устойчивого
развития региона**

Программа международной научно-практической
конференции
19 декабря 2015 г.

ТОМ 1

УДК 332.142 (574)
ББК 65.9 (5 каз)

Организационный комитет:

Аймагамбетов Е.Б.
(председатель)

Д.э.н., профессор, ректор Карагандинского
экономического университета
Казпотребсоюза

Улыбышев Д.Н.
(ответственный секретарь)

К.э.н., доцент Проректор по научной
работе Карагандинского экономического
университета Казпотребсоюза

Адекенов С.М.

Д.х.н., профессор, действительный член
НАН РК, Президент АО «НПЦ
«Фитохимия»

Сальжанова З.А.

Д.э.н., профессор, ученый секретарь
Карагандинского экономического
университета Казпотребсоюза

Гелашвили Н.Н.

К.э.н., ученый секретарь НИИ
регионального развития

Кенжебеков Н.Д.

К.э.н., доцент Карагандинского
экономического университета
Казпотребсоюза

Бектлеева Д.Е.

К.э.н., ведущий научный сотрудник НИИ
регионального развития

И 64 Инновациялық даму интеллектуалдық ресурстар, білімді басқару, мемлекеттік реттеу: халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция бағдарламасы.

Новая экономическая политика – основа устойчивого развития региона: материалы международной научно-практической конференции – Караганда: Типография КЭУ Казпотребсоюза, 2016.

ISBN 978-601-233-589-7
Т.1. 2016- 546с.
ISBN 978-601-233-590-3

УДК 332.142 (574)
ББК 65.9 (5 каз)

Данный сборник содержит тезисы докладов, поступивших на конференцию «Новая экономическая политика – основа устойчивого развития региона», посвященную 80-летию известного ученого-экономиста, доктора экономических наук, профессора Алимбаева Абильды Амирхановича. В сборник вошли труды ученых Казахстана и стран ближнего зарубежья по актуальным проблемам развития инновационной экономики.

© КЭУ Казпотребсоюза,
НИИ регионального развития, 2016

<i>Айдарова А.Б., Омарова Г.К.</i> ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ЕГІН ШАРУАШЫЛЫҒЫНЫҢ ДАМУЫН ТАЛДАУ	85
<i>Айдарова А.Б., Сапарбаева Э.А.</i> ОҚО АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҚ СЕКТОРЫНА БАҒЫТТАЛҒАН ИНВЕСТИЦИЯЛАРДЫ ТАЛДАУ	88
<i>Алиева Э.М., Аширбаева С.Б.</i> ҚР НЕГІЗГІ ҚОРЛАРДЫҢ ЖАҒДАЙЫН ЖӘНЕ ОНЫ ЖАҚСARTУҒА ЖҰМСАЛҒАН ИНВЕСТИЦИЯЛАРҒА ТАЛДАУ ЖАСАУ	92
<i>Алимбетов У.С., Зайнелова Г.З., Мухамедиева А.Г., Сакпаева А.А., Апышева А.А., Амирханов Д.С.</i> СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМА РЕГУЛИРОВАНИЯ БАНКОВСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ (НА МАТЕРИАЛАХ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН).....	94
<i>Алимбетов У.С., Зайнелова Г.З., Тыныбаева Р., Шарыпбекова Н.</i> ФИНАНСОВАЯ УСТОЙЧИВОСТЬ НАКОПИТЕЛЬНЫХ ПЕНСИОННЫХ ФОНДОВ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН	97
<i>Алимбетов У.С., Зайнелова Г.З., Тыныбаева Р., Шарыпбекова Н.</i> ВНЕШНЕТОРГОВАЯ ПОЛИТИКА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН: ПРОБЛЕМЫ, ПРИОРИТЕТЫ И МЕХАНИЗМ РЕАЛИЗАЦИИ	102
<i>Алимбетов У.С., Зайнелова Г.З., Тыныбаева Р., Шарыпбекова Н.</i> ДИВЕРСИФИКАЦИЯ ПРОИЗВОДСТВА ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН ...	106
<i>Алимбетов У.С., Зайнелова Г.З., Мухамедиева А.Г., Сакпаева А.А., Апышева А.А.</i> КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТЬ ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН	111
<i>Алимбетов У.С., Зайнелова Г.З., Мухамедиева А.Г., Сакпаева А.А., Апышева А.А.</i> ПОНЯТИЙНЫЙ АППАРАТ КОМПЛЕКСНЫХ ПРОИЗВОДСТВ	115
<i>Алимбетов У.С., Зайнелова Г.З., Мухамедиева А.Г., Сакпаева А.А., Апышева А.А.</i> УПРАВЛЕНИЕ РЕГИОНАЛЬНОЙ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СИСТЕМОЙ: СТРАТЕГИЯ И МЕХАНИЗМЫ	119
<i>Алимова Д.Ж. А.</i> КӘСІПОРЫН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ АУДИТ ЖҮРГІЗУ КЕЗІНДЕ ТАЛДАУ ТӘСІЛДЕРІН ПАЙДАЛАНУ ӘДІСТЕМЕЛЕРІ	122
<i>Апсенбетова Г.Т.</i> ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ЛЁГКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ В ЮЖНО-КАЗАХСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ	123
<i>Арынова Ж.З.</i> РАЗРАБОТКА МИССИИ И МАРКЕТИНГОВОЙ КОНЦЕПЦИИ ПРЕДПРИЯТИЙ МОЛОЧНОЙ ОТРАСЛИ КАРАГАНДИНСКОЙ ОБЛАСТИ	130
<i>Ахметжанова К.Т., Адырбаев М.Н.</i> ОБЗОР СОСТОЯНИЯ СИСТЕМЫ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН	132
<i>Байгабулова К.К., Горбылева А.В.</i> ПРОЕКТНЫЙ МЕНЕДЖМЕНТ В КАЗАХСТАНЕ	135
<i>Байкенова Д.Х.</i> ОЦЕНКА РИСКОВ, ВОЗНИКАЮЩИХ В ПРОМЫШЛЕННОСТИ КАЗАХСТАНА	137
<i>Байнешева П.Т., Исиркеева А.М., Әбдікәхар А.Б.</i> АЙМАҚТА ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІК ӘЛЕУЕТІН БАСҚАРУ МЕХАНИЗМДЕРІ	141
<i>Базарова С.Қ., Салауатова Д.М., Шохаманова А.М.</i> ҚАЗАҚСТАНДА АВТОЛИЗИНГТІҢ ОПЕРАТИВТІК ҚЫЗМЕТІН ДАМУЫ	145
<i>Базарова С.К., Салауатова Д.М.</i> АЙМАҚТЫҚ САЯСАТ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК- ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУДЫ РЕТТЕУДІ ҚАЛЫПТАСТЫРУ	148
<i>Бақирбекова А.М., Хусьшинова М.Ш.</i> «АЙМАҚТАР ЭКОНОМИКАСЫНЫҢ ӘЛЕУЕТІН ДАМУЫ БАҒЫТЫРЕТІНДЕ ПЕРСОНАЛДЫ БАСҚАРУДЫҢ ТИІМДІ ШЕТЕЛДІК ТӘЖІРИБЕЛЕРІН ҚОЛАНУ	152
<i>Балагумаров А.</i> ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ ФОНДОВОГО РЫНКА КАЗАХСТАНА В УСЛОВИЯХ РАЗВИТИЯ ИНТЕГРАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ	156
<i>Бейсенова М.У., Молдогазиева Г.М., Абиляда А.А.</i> СОСТОЯНИЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В ЮЖНО-КАЗАХСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ	160
<i>Бекжасова А.С., Жадигерова Г.А., Муталханова Г.Ш.</i> ПЕРСОНАЛДЫ БАСҚАРУ ЖӘНЕ ҰЙЫМ ІС-ӘРЕКЕТІН БАСҚАРУДАҒЫ ОНЫҢ РӨЛІ	163
<i>Бектлеева Д.Е., Оспанов Г.М., Хусьшинов Б.С.</i> ОПОРТУНИСТИЧЕСКОЕ ПОВЕДЕНИЕ И ЕГО РИСКИ В КОНТЕКСТЕ ПОВЕДЕНЧЕСКОЙ ЭКОНОМИКИ	165
<i>Беспальный С.В.</i> ПРОМЫШЛЕННАЯ ПОЛИТИКА ВЛИЯЮЩАЯ НА РАЗВИТИЕ СТАРОПРОМЫШЛЕННЫХ РЕГИОНОВ	170

*Алимова Д.Ж.
А. Байтұрсынов атындағы
Қостанай мемлекеттік университетінің
оқытушысы Алимова Д.Ж.
Қазақстан, Қостанай қаласы*

КӘСІПОРЫН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ АУДИТ ЖҮРГІЗУ КЕЗІНДЕ ТАЛДАУ ТӘСІЛДЕРІН ПАЙДАЛАНУ ӘДІСТЕМЕЛЕРІ

Аналитикалық анықтау-есептеу әдісі - ол негізінде экономикалық талдау (топтау, салыстыру т.б.), аналитикалық тексеру және статистикалық экономика-математикалық әдістер. Осы орайда аудиттің көп тараған әдістемелік әдісі- ол, шаруашылық субъектілерінің қаржылық ақпаратының құрамының аналитикалық есебін тексеру. Мысалы, өндіріс шығынын, оны сатудан түскен төлем сомасымен салыстыру, ол көрсеткіштерді кеткен жою қорытындыларымен салыстыру, онда анықталған өзгеру мөлшерінің нендей себептен болғанын, факторлардың әсерін есептеу.

Аналитикалық тексеру әдісі аудиттің барлық кезеңінде қолданылады. Жоспарлаудан бастап күнделікті тексеруде, қаржылық ақпаратын асауда, онда кездескен өзгертулерді анықтауда және кәсіпорын шаруашылығының даму жолын бағдарлау барысында аналитикалық тексеру үздіксіз жүргізіліп отырады.

Бизнестің жағдайын бақылау мен талдаудың операциялық әдістерін оларды жүзеге асыратын процедураларға сәйкес жіктеуге болады:

а) ротациялау (ауыспалы) тестілеріне тексеруге жататын объектілерді аудитор белгілі ауыспалы принциптері бойынша кезек таңдайтын процедуралары кіреді. Іріктеме (таңдама) бизнестің жағдайы алдын ала операциялық талдау нәтижелеріне қарай жүзеге асырылады;

ә) тереңдетілген тестілер шаруашылық қызметтердің циклдеріне сәйкес барлық кезеңде тексерілетін операциялардың нақты іріктемелерін білдіреді, яғни операцияларды нақты іріктейді;

б) осал тұстың тестілері аудитор осы арада қателік болуы ықтимал, деп жорамалдап ұйғаратын бизнесті іштей ұйымдастырудың нақты аспектісін тексеру үшін пайдаланылады. Ішкі бақылаудың жағдайы нашар екені анықталғанда тексеру базасын кеңейтіп, «осал» тұсты нығайту бойынша ұсыныстарды әзірлейді;

в) бағыттық тестілер жабдықтау, өнім, жұмыс, қызметті өндіру мен өткізу процестеріндегі операциялардың жүзеге асырылуын тізбекті бақылау мақсатында қолданылады;

г) толассыз тестілер - бұл, мысалмен бейнелеп айтатын болсақ; активтерді, өзіндік капиталды және міндеттемелерді пайдаланудағы шаруашылық жүргізуші субъектілердің есеп және бақылау жүйелерінің сипаттамалары үшін қолданылатын тереңдетілген тестердің шектеулі түрі.

Аудиторлық айғақтар үшін бизнестің операциялық аудиті мен қаржылық-экономикалық талдауының алдын ала жасалған деректерін растайтын іріктеме зерттеуінің маңызы зор. Ол статистикалық және статистикалық емес (бағалайтын) зерттеулер түрінде де болуы мүмкін. Соңғысында аудитор бизнестің жағдайын тек өзі ғана бағалайды.

Алайда материалдық өндірістің әр түрлі салаларындағы шаруашылық қызметтердің операциялық аудиті мен талдауында барлық тәсілдер бірдей қолданыла бермейді. Бұл тәсілдердің бірталайы аудит пен талдаудың кез келген түрінде қолданылатын болса, басқалары шектеулі деңгейде ғана пайдаланылады, ал кейбіреулері типтері әр түрлі бірқатар кәсіпорындарды тексеруде мүлдем қолданылмайды. Мысалы, өндіріске материалдар мен шикізатты босатуды бақыламайынша өнеркәсіп кәсіпорындарына аудиторлық тексерулерді жүргізуді көзге елестетудің өзі қиын. Сауда, көлік немесе ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының аудитінде Бұл тәсілдің іске асуы сәтті. Қарастырылған салалардағы кәсіпорындарды тексеруде тауарлардың, жүктердің, ауыл шаруашылық өнімдерін және т.б. сапаларын тексеру, кем өлшеу, бақылап салмақтау сияқты өзіндік ерекшелігі бар тәсілдер қолданылады. Сондықтан да нақты бақылау тәсілдері жалпы және арнайы деп бөлінеді.

Жалпы тәсілдерге мыналарды жатқызуға болады: түгендеу, өнім сапасын талдау, экономикалық пәндердің сақталуын тексеру және халық шаруашылығының әр түрлі салаларындағы кәсіпорындар қызметін бақылауды жүзеге асыру барысында қолданылатын басқалар.

Әдістемелік құжаттау әдісі - өз кезегіне үш топқа бөлінеді: 1) мәліметтік модельдеу; 2) нормативтік құқылық жолын анықтау; 3) есеп құжаттарын зерттеп, тексеру.

Мәліметтік модельдеу дегеніміз - аудит объектісінің мәлімет тасушыға бір жүйеге келтіріп тіркелген мәліметтерін айтамыз. (Ол алғашқы құжаттар, бейне таспа, дискілері, перфокарта, магнит таспасы, есеп кестелері, ақпараттар).

Мәліметтік модельдеу мақсаты тексеру объектісінің нормативтік-құқылық, ақпараттық, бухгалтерлік мәліметтерін бір жүйеге келтіріп аудит жүргізуге ыңғайластыру. Мысалы, аудит жүргізу үшін өндіріс процесінің моделін алатын болсақ, онда шығыны жоспарланған өлшемде, нақты шығын өлшемінде оның цехтар арасындағы құбылыс қозғалысы, оның бухгалтерлік құжаттарға тіркелуі, жауапкершіліктегі есебі тағы басқа көптеген мәліметтер бір жүйеге келтіріп, мәлімет моделін құрайды.

Нормативтік-құқылық жолын анықтау әдісінде заң тұрғысынан ереже нұсқаудың нормативтік құжаттар талабының, ішкі ереже тәртібінің орындалуын анықтайды. Мысалы, түгелдеу тәртібінің заңды жүргізілуін бақылау үшін түгелдеу жүргізудің ереже-нұсқауының дұрыс қолданылуы бақылау қажет. Нақты, мүлік түгелдеу, қаржы қорларын тексеру, ақша қаржысын тексеру ережелерінің дұрыс қолданылуы.

Есеп құжаттарын зерттеп, тексеру әдісінде сол құжаттарда көрсетілген шаруашылық әрекеттерінің операцияларының заңдылығы, қажеттілігі және экономикалық тиімділігі, шындықты көрсетуін анықтау қажет. Осы әдісті іске асыру үшін әр түрлі құжаттарды тексеру түрлері, нақты бақылау әдісі, әр түрлі есептеу, инспекция өткізу т.б. қарастырулар қолданылады. Осы орайда құжаттарды тексерудің бірнеше түрлерін, әдістерін қарастыруға болады: формалдық, арифметикалық, заңдылық, логикалық тексеру. Немесе жаппай қарама-қарсы екі жазу жолымен, шоттарға тіркелу жолымен, есептегі қалпына келтіру әдісімен тағы басқалай қарастырулармен. Бір құжат бухгалтерлік есепте екі қайтара кездеседі. Мысалы, кәсіпорынға жабдықтаушыдан материал келіп түссе, материалдың құжатының бір данасы қоймашының есебінде болса, екіншісі банк көшірмесінің тіркеуінде болады. Соларды салыстыру арқылы қарама-қарсы тексеру жүргізіледі, немесе дүкенші тауар сатудан түскен ақшаны кассаға жеткізеді. Яғни, касса ордерінің түбірі касса есебінде болады да оның түбіртегі дүкеншінің есебіне тіркеледі. Олардың арасындағы құжат көрсеткішінің дұрыстығы қарама-қарсы тексеру арқылы анықталады. Осы қарама-қарсы тексеру әдісін қолдану арқылы ұрлық немесе әдейі қиянат жасаушылық қылмыстары анықталады.

Есепті қалпына келтіру әдісі - ол негізінде аудит процесінде бухгалтерлік есепте жіберілген қатені түзету. Қате түзету процесінің бірнеше түрі бар.

1) Корректуралық әдісі, ол бухгалтерлік тіркеу кезінде жіберілген қателерді сол есеп кестелерінде түзетіп ол туралы белгі жасау. Мысалы, тексеруші қатені түзеткен есеп кестесіне қалай түзетілді, оны түзеткен адам өз атын жазып қол қоюы керек (күнін, жылын көрсетіп).

2) Бухгалтерлік есептегі қатені қосымша екі жақты жасау арқылы түзету. Бұл әдіс қате қай кезде анықталса сол уақытта қолданыла беретін әдіс.

3) Үшінші қате түзету әдісі - қызыл жазу. Бұл әдіс бойынша, бұрын екі жақты жазуда жіберілген қате сол күйінде қайталанылады да тек қана екі жақты жазу сомасында қызыл сиямен жазылады.

Өзіндік ерекшелігі бар тәсілдер ұлттық экономика салаларының бір немесе бірнеше топтарындағы кәсіпорындар қызметінің операциялық талдауы мен бақылауларына тән. Мысалы, кен өнеркәсіптері: аршу және кен дайындық жұмыстарының мөлшерін өлшеп бақылау, барланған қорларды пайдалы компоненттердің мазмұнын, шикізат және тауар кенінде металды өндіруге әзірлік деңгейлерін тексеру және т.б.

Шаруашылық жүргізуші субъектілердің активтері, өзіндік капиталы мен міндеттемелері талдамалы-бақылау процесінің кезеңдеріне қарай қолданылатын арнайы жұмыс тәсілдерінің және әдістерінің көмегімен олардың көзғалу кезеңдері мен элементтері бойынша зерделенеді. Мәселен, бизнестің ұйымдастырылу деңгейіне әсер ететін факторлар мен құбылыстарды зерделеу кезеңінде модельдеудің, формалдаудың, абстракциялаудың, өзара байланысты талдамалы көрсеткіштердің жүйелі және кешенді тәсілдемелерінің әдістері кеңінен қолданылады. Осы факторларды өлшеу кезеңінде бастапқы мәліметтерді құжаттамалық тексерулердің, базалық көрсеткіштерді, тізбекті ауыстыруларды, түзетулердің жұмыс тәсілдері, айырмашылықтар мен үлестік қатысулар тәсілдері, баланстық әдіс, активтердің, өзіндік капиталдың және міндеттемелердің өзгерісін зерттейтін осы заманғы экономикалық-математикалық әдістер пайдаланылады. Талдамалы-бақылау жұмыстарын аяқтайтын қорытындылаушы кезеңде индукция мен дедукция, салыстыру,

кешенді бағалау, баланстық байланыстыру, ұқсастық (аналогия), талдау және синтез, логикалық және тарихи, экономикалық-математикалық әдістер, оның ішінде көп қырлы талдау, желілік және желілік емес бағдарламалаудың бас компоненті, кластерлік талдау, таксономия, корреляциялық-регрессиялық талдау, баған теориялары, сондай-ақ шаруашылық жүргізуші субъектілер қызметінің басқару тиімділіктерінің қалыптамасын үлгілеу.

Коэффициенттік өлшем қолдану әдісімен талдау. Коэффициент өлшемі статистика тілімен айтқанда экономикадан құбылыстардың сапалылық деңгейін көрсететін өлшем. Мысалы, табыс-пайда коэффициенті, дивиденд коэффициенті т.б. сол сияқты өлшемдер. Инвесторлар акция сатып алғанда келешекте жұмсайтын капиталынан түсетін табыс мөлшерін есептейді. Яғни, инвестиция жасаған берген кәсіпорын табыс-пайдалы жұмыс істейтін болса онда инвестор өзіне тиімді дивидендін алады. Осы көрсеткішті, акцияға алатын пайда коэффициентімен өлшейді, оны таза пайда ақшасын барлық акция ақшасына бөлу арқылы анықтайды.

Акцияның базардағы бағасымен бір акцияның пайда табу мөлшерін "баға-пайда" коэффициенті деп атайды. Оның мөлшерін, көрсеткіштерін бір акция бағасымен оның пайда ақшасын барлық акцияға бөлуден анықтайды. "Баға-пайда" коэффициентін акционерлік қоғамдар, инвесторлар өз кәсіпкерлігін басқаруда кеңінен қолданады. Осы көрсеткіштер арқылы олар өз акцияларының құнының өскенін немесе керісінше пайдалылығының төмендеуін көрсетеді.

Келесі коэффициент көрсеткіші ол - "дивиденд төлем коэффициенті" кәсіпорынның ағымдағы пайда ақшасынан дивиденд түрінде төленетін ақшаның мөлшерін көрсетеді. Бұл коэффициент дивиденд ақшасын акция ақшасына бөлуден анықталады. Дивиденд табыстылығының коэффициенті - ол дивиденд ақшасының проценттік өлшемінің, акциясының базар бағасымен өлшеміндегі ақшасына бөлу арқылы анықталады.

Жүйелі талдау-талдау объектілерін жүйеге келтіріп, оны құрайтын бөлімдерін топтау арқылы зерттеу әдісі. Аудит барысында жүйелі талдау әдісі талдау объектісінің бөлімдерін жеке-жеке бағалап, оларға әсер ететін факторларды талдап олардың бірлескен түріндегі объектілерге әсерін бір жүйеге келтіреді. Яғни, жүйелі талдау әдісі факторлардың арасындағы жүйелі байланысты анықтайды.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

1. Балапанова А.Ж. Аудиттің теориялық негіздері: Оқу құралы - Алматы: 2003ж.
2. Ержанов М.С. Аудит-1: (базовый учебник). – Алматы: 2005г.
3. Әжібаева З.Н., Байболтаева Н.Ә., Жұмағалиева Ж.Ф. Аудит: Оқулық.- Алматы: 2006ж.
4. Абленов Д.О. Аудит негіздері.- Алматы, 2006ж.
5. Ажибаева З.Н. Аудит. – Алматы: Экономика, 2004ж.

Ансенбетова Г.Т.

*Старший преподаватель, к.э.н.,
Казахстан, г.Шымкент*

ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ЛЁГКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ В ЮЖНО-КАЗАХСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ

Легкая промышленность имеет высокую социальную направленность. В этой отрасли в мире наблюдается самая большая занятость. В Индии, Китае, Турции в легкой промышленности заняты порядка 20% населения. Поэтому многие страны мира уделяют большое внимание развитию легкой промышленности, разрабатывают меры ее поддержки. А также, легкая промышленность по уровню потребления занимает вторую позицию, уступая лишь потреблению продовольственных продуктов. Одной из особенностей размещения предприятий легкой промышленности является территориальное их сопряжения с тяжелой индустрией, например, металлургией, что позволяет рационально использовать трудовые ресурсы. Технологические особенности отрасли позволяют осуществлять быструю смену ассортимента выпускаемой продукции при минимуме затрат, что обеспечивает высокую мобильность производства. Одна из особенностей легкой промышленности – быстрая отдача денежных средств. Вместе с тем отечественная легкая индустрия обеспечивает внутренний спрос не более чем на 10% (порог экономической безопасности составляет 30%). При этом около 8% приходится на швейную и текстильную подотрасли, на кожевенно-обувную - менее 2%. Оставшиеся 90% рынка занимают